PFLAG HOA KỲ
NGƯỜI DỊCH: LƯƠNG THẾ HUY

NHỮNG ĐỨA CON CỦA CHÚNG TA

HỎI - ĐÁP DÀNH CHO PHỤ HUYNH CỦA NGƯỜI ĐỒNG TÍNH, SONG TÍNH

NHÀ XUẤT BẢN GIAO THÔNG VẬN TẢI

VỀ CẨM NANG NÀY

Những đứa con của chúng ta: Hỏi - Đáp dành cho Phụ huynh của người đồng tính, song tính là một phần trong bộ cẩm nang những kiến thức cơ bản về đa dạng tính dục và người đồng tính, song tính, chuyển giới*. Cẩm nang được **Lương Thế Huy dịch và biên soạn lại từ tài liệu chính thức của tổ chức PFLAG Hoa Kỳ (Tổ chức của Cha mẹ, bạn bè của người đồng tính, song tính, chuyển giới).**

***Bộ cẩm nang về đa dạng tính dục và người đồng tính, song tính, chuyển giới** được đăng tải miễn phí tại: thuvien.lgbt*

Sinh ra để yêu thương

CÁC THUẬT NGỮ DÙNG TRONG CẨM NANG NÀY

Các thuật ngữ dưới đây được định nghĩa một cách vắn tắt, dựa trên những tài liệu khoa học đã được công nhận rộng rãi và chỉnh sửa lại cho phù hợp với Việt Nam.

• **Bản dạng giới:** cảm nhận về giới tính của mình là nam hay nữ. Bản dạng giới không nhất thiết phải trùng với giới tính sinh học. Bản dạng giới cũng độc lập với xu hướng tính dục, vì bản dạng giới liên quan tới việc một người nghĩ mình thuộc giới tính nào, còn xu hướng tính dục liên quan tới việc một người cảm thấy hấp dẫn với ai.

• **Chuyển giới:** là trạng thái khi một người có giới tính sinh học không trùng với bản dạng giới hay thể hiện giới của họ (ví dụ: có cơ thể là nam và nghĩ mình là nữ, hoặc bề ngoài như nữ). Người chuyển giới liên quan tới việc người đó nhận dạng hoặc thể hiện mình là nam hay nữ, trong khi người đồng tính lại liên quan tới việc người đó yêu người cùng giới hay khác giới.

• **Chuyển đổi giới tính:** là trạng thái khi một người chuyển giới đã làm, đang làm hoặc có ý định làm phẫu thuật chuyển đổi sang giới tính mình mong muốn.

• **Đồng tính:** người chỉ có cảm giác hấp dẫn về tình cảm, thể chất với người cùng giới.

• **Dị tính:** người chỉ có cảm giác hấp dẫn về tình cảm, thể chất với người khác giới.

• **Song tính:** người có cảm giác hấp dẫn về tình cảm, thể chất với người cùng giới và người khác giới.

• **LGBT:** viết tắt tiếng Anh của người đồng tính nữ, đồng tính nam, song tính và chuyển giới *(Lesbian, Gay, Bisexual & Transgender)*.

• **Tính dục:** một khái niệm bao gồm giới tính sinh học (có cơ thể là nam hay nữ), bản dạng giới (cảm nhận mình là nam hay nữ), xu hướng tính dục (yêu người cùng giới hay khác giới) và thể hiện giới (thể hiện là nam tính hay nữ tính). Tính dục khác với tình dục.

• **Công khai:** (từ tiếng Anh: coming out) việc tiết lộ về xu hướng tính dục hoặc bản dạng giới của mình cho người khác biết.

• **HIV/AIDS:** viết tắt tiếng Anh của Virus gây suy giảm miễn dịch ở người và Hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải.

NỘI DUNG

Đồng tính là gì? Song tính là gì? 6

Có phải con tôi muốn chuyển giới không?
Đồng tính, song tính khác gì chuyển giới? 7

Nên làm gì khi biết con bạn là người đồng tính/ song tính? 8

Con tôi có thay đổi gì không? 10

Tại sao nó lại nói với tôi? 11

Tại sao con tôi lại thích người cùng giới? 12

Tại sao tôi không thể cảm thấy thoải mái về việc này? 14

Tôi có nên đi tư vấn tâm lý hay không? 15

Liệu có cách nào "chữa trị" cho con tôi không? 16

Con tôi liệu có bị cô lập hay bị đối xử kì thị không? 18

Làm sao để hòa hợp được với niềm tin tôn giáo của tôi? 19

Có vấn đề pháp luật nào ảnh hưởng tới con tôi không? 21

Còn những nguy cơ từ HIV/AIDS thì sao? 22

Tôi cũng đã chấp nhận, nhưng tôi không thích việc
cứ đi "rêu rao" cho mọi người biết? 23

Con tôi có thể lập gia đình được không? 24

Tôi phải nói với gia đình và bạn bè sao đây? 25

Hàng xóm họ sẽ nói gì đây? 27

Làm sao để hỗ trợ con tôi? 28

ĐỒNG TÍNH LÀ GÌ? SONG TÍNH LÀ GÌ?

Giống như tất cả chúng ta, khi con bạn lớn lên, các con sẽ bắt đầu có cảm giác bị thu hút bởi những người khác, có thể là về thể chất hoặc về tình cảm, hoặc cả hai. Những cảm giác này giúp một người xác định cái gọi là *xu hướng tính dục* của mình.

Có những người có xu hướng tính dục **dị tính**, tức là chỉ bị thu hút bởi người khác giới (ví dụ: nam chỉ thích nữ, nữ chỉ thích nam). Có những người có xu hướng tính dục **đồng tính**, tức là chỉ bị thu hút bởi người cùng giới. Có những người lại có xu hướng tính dục **song tính**, tức là có thể bị thu hút bởi cả người cùng giới và người khác giới. Người đồng tính và người song tính có điểm chung là đều có cảm giác bị thu hút bởi người cùng giới với mình.

Tất cả những xu hướng tính dục này đều là những điều bình thường, tự nhiên của con người, không có gì bất bình thường khi con bạn là người dị tính, cũng như không có gì bất bình thường khi con bạn là người đồng tính hay song tính.

CÓ PHẢI CON TÔI MUỐN CHUYỂN GIỚI KHÔNG? ĐỒNG TÍNH, SONG TÍNH KHÁC GÌ CHUYỂN GIỚI?

Chỉ bởi vì con bạn thích người cùng giới, không có nghĩa là con bạn muốn chuyển giới. Có một số phụ huynh nghĩ rằng nếu con gái mình thích nữ, nghĩa là con bạn muốn chuyển giới thành nam để yêu con gái. Thực tế không phải vậy, một người có thể đồng thời vừa là nữ, vừa thích những người nữ khác. Tương tự, một người có thể đồng thời vừa là nam, vừa thích những người nam khác.

Như đã nói ở trên, đồng tính hay song tính là một xu hướng tính dục (được xác định bởi cảm giác bị thu hút với người khác), còn chuyển giới là một khái niệm liên quan tới nhận định của một người về việc họ thuộc giới nào, hay còn gọi là bản dạng giới. Người chuyển giới là người cảm thấy mình thuộc về một giới khác so với giới tính khi sinh (ví dụ: sinh ra là nam, nghĩ mình là nữ hoặc ngược lại). Nói một cách đơn giản hóa, thì xu hướng tính dục trả lời câu hỏi "Tôi yêu ai?", còn bản dạng giới trả lời cho câu hỏi "Tôi là ai?" Không phải người đồng tính, song tính nào cũng là người chuyển giới.

NÊN LÀM GÌ KHI BIẾT CON BẠN LÀ NGƯỜI ĐỒNG TÍNH/ SONG TÍNH?

Hầu hết các bậc cha mẹ không ai chuẩn bị trước cho tình huống khi con mình nói rằng *"Ba, mẹ! Con là người đồng tính."* Nếu bạn cũng giống như nhiều phụ huynh khác thì phản ứng đầu tiên sẽ là *"Tôi phải làm gì đây?"*

"...bạn hoàn toàn không đơn độc."

Cẩm nang này giúp bạn trả lời câu hỏi đó. Chúng tôi hy vọng cẩm nang nhỏ này sẽ giúp bạn hiểu rõ hơn về xu hướng tính dục của con bạn, ý nghĩa của nó, và mối quan hệ với con cái của bạn. Cẩm nang này được soạn thảo bởi chính cha mẹ, gia đình và bạn bè của người đồng tính, song tính và chuyển giới (tiếng Anh viết tắt là LGBT), những người đã từng trải qua những gì mà bạn đang cảm nhận và chúng tôi hiểu được.

Chúng tôi xin khẳng định rằng bạn hoàn toàn không đơn độc. Theo những số liệu gần đây, cứ khoảng 10 người thì có 1 người là người đồng tính. Cứ bốn gia đình thì có một gia đình có thành viên là người đồng tính, song tính. Và hầu như bất kì gia đình nào cũng có *ít nhất* một người bà con, họ hàng là người đồng tính, song tính.

Điều đó có nghĩa là có rất nhiều người cũng như bạn. *Trung tâm ICS* có thể giúp bạn kết nối đến những nguồn thông tin, sự hỗ trợ, hoặc những dịch vụ mà bạn cần.

Một điều xuyên suốt mà chúng tôi muốn nói, đó là khi bạn thực sự hiểu được con mình, bạn sẽ thấy mối quan hệ giữa cha mẹ và con cái sẽ trở nên thân thiết hơn. Tuy nhiên con đường để đi tới đích đến đó không phải là dễ dàng.

Một vài phụ huynh tiếp nhận điều này một cách khá dễ dàng. Nhưng đa số chúng ta trải qua những cảm giác rất giống nhau: sốc, không thể chấp nhận được, giận dữ, cảm thấy tội lỗi, mất mát, bị tổn thương. Vì vậy nếu đó là tất cả những cảm giác mà bạn đang có, hãy hiểu rằng chúng hoàn toàn có thể hiểu được. Điều này xuất phát từ quan điểm của xã hội chúng ta đối với

người đồng tính, song tính. Điều quan trọng là dần dần tiến tới sự chấp nhận, sau đó là sự thấu hiểu, và giúp đỡ cho con mình.

Bạn có thể nghĩ rằng bạn đã mất đứa con của mình, nhưng không. Con bạn vẫn là con người của nó ngày hôm qua. Điều duy nhất mà bạn mất chính là những hình ảnh về con mình, nó không giống như những gì mà bạn đã từng biết. Cảm giác mất mát đó rất nặng nề, tuy nhiên hình ảnh cũ có thể được thay thế bằng một hình ảnh mới hơn, rõ ràng hơn về đứa con của bạn.

Nếu con bạn vẫn còn nhỏ, việc hiểu được nó là một điều cực kỳ quan trọng. Những bạn trẻ đồng tính, song tính bị cha mẹ từ chối có một tỉ lệ tự tử và các vấn đề tâm lý cao hơn hẳn. Một số đứa trẻ khác tự bảo vệ mình bằng cách trở nên xa cách với cha mẹ càng nhiều càng tốt. Điều này tất nhiên là hoàn toàn không tốt.

Nếu con của bạn chủ động "công khai" với bạn, nghĩa là hẳn bạn cũng đã chấp nhận phần nào. Con bạn quyết định như vậy để có thể cởi mở hơn, chân thành hơn với cha mẹ, và mong chờ sự ủng hộ từ bạn.

Điều còn lại phụ thuộc vào chính bạn, làm sao để tạo được niềm tin và vun thêm cho tình yêu giữa cha mẹ và con cái.

"Con bạn vẫn là con người của nó ngày hôm qua."

CON TÔI CÓ THAY ĐỔI GÌ KHÔNG?

Cha mẹ thường nghĩ rằng mình biết rõ con cái từ ngày chúng được sinh ra (thậm chí cả trước đó) và luôn tin rằng mình biết cả những điều mà chúng nó đang nghĩ trong đầu.

Vì vậy khi biết rằng con mình là người đồng tính, song tính, *chúng ta hoàn toàn không có một chút manh mối nào* – tất cả những điều chúng ta đã biết đều không thể giải thích được điều này – và phản ứng tức thì thường là sốc và mất phương hướng.

Bạn luôn luôn có một giấc mơ, một viễn cảnh về việc con cái sẽ trở nên như thế nào, nên như thế nào, có thể như thế nào. Đó là một giấc mơ được vẽ nên từ chính cuộc đời của chúng ta, về những gì mà chúng ta muốn cho bản thân mình lúc còn trẻ, và đặc biệt là từ truyền thống văn hóa. Chính vì thế, bất chấp việc biết có bao nhiêu dân số là người đồng tính đi chăng nữa, chúng ta vẫn chỉ sẵn sàng với những giấc mơ thông thường dành cho con cái.

Việc mất định hướng và cú sốc mà bạn có là một cảm giác tự nhiên. Bạn đã mất một thứ - giấc mơ dành cho con mình. Bạn cũng mất đi niềm tin rằng bạn hiểu con mình nhất.

Tất nhiên, khi bạn thôi nghĩ về điều này, bạn sẽ thấy việc này là bình thường với mọi đứa trẻ, dù là đồng tính, song tính hay dị tính. Con cái luôn làm chúng ta bất ngờ. Chúng sẽ không cưới người mà chúng ta chọn cho; chúng sẽ không làm công việc mà chúng ta nghĩ là rất tốt; chúng sẽ không học trường mà chúng ta tư vấn. Tuy vậy trong xã hội hiện tại, chúng ta không cảm thấy quá khó khăn khi gặp những chuyện đó vì chúng được đề cập nhiều hơn chuyện về xu hướng tính dục "thiểu số".

> ***"Con cái luôn làm chúng ta bất ngờ."***

Hãy luôn nhớ rằng con của bạn không thay đổi. Con bạn vẫn y như con người mà bạn đã từng biết trước đó. Chỉ có giấc mơ của bạn, mong chờ của bạn, viễn cảnh của bạn là phải thay đổi, nếu bạn thực sự muốn biết và hiểu đứa con thân yêu của mình.

TẠI SAO NÓ LẠI NÓI VỚI TÔI?

Một vài phụ huynh nghĩ thà nó đừng nói thì mình còn cảm thấy vui hơn. Đôi khi chúng ta cố gắng phủ nhận những gì đang diễn ra – bằng cách từ chối lắng nghe (*"Đây chỉ là chuyện nhất thời, con đừng có ngộ nhận"*); bằng cách chấm dứt (*"Nếu con còn tiếp tục như vậy thì mẹ sẽ không coi con là con nữa"*); hoặc bằng cách xem như chưa từng nghe thấy (*"Ba không muốn con nói về việc này nữa"*). Đó cũng là những phản ứng tự nhiên.

Tuy vậy, nếu bạn không biết rõ về xu hướng tính dục của con mình, bạn cũng sẽ không bao giờ hiểu được về con mình. Nó sẽ giấu đi phần lớn cuộc đời để bạn không biết, như vậy, tất cả những gì bạn biết về con mình sẽ là rất ít ỏi.

Bạn nên chấp nhận và hiểu về xu hướng tính dục của con bạn, bởi vì đồng tính hay song tính không phải là chuyện nhất thời. Thông thường, con bạn đã trải qua những đắn đo và suy nghĩ rất nhiều về chính bản thân trước khi một người khác biết được.

Vì vậy nếu bạn tự hỏi *"Con có chắc không?"* câu trả lời thường sẽ luôn là *"Vâng."* Khi con bạn công khai về điều này, đó là dấu hiệu của việc nó đang rất cần tình yêu và sự giúp đỡ, thấu hiểu của bạn. Nó cũng thể hiện mong muốn được cởi mở hơn, chân thành hơn với bạn – để bạn có thể yêu con bạn vì đó là con bạn, chứ không phải vì bạn muốn nó trở thành một ai đó.

"...nếu bạn không biết rõ về xu hướng tính dục của con mình, bạn cũng sẽ không bao giờ hiểu được về con mình."

TẠI SAO CON TÔI LẠI THÍCH NGƯỜI CÙNG GIỚI?

Các phụ huynh thường đặt câu hỏi này, vì một số lí do: họ hụt hẫng vì mất đi hình ảnh về đứa con; họ cảm thấy mình đã làm sai điều gì đó; họ cảm thấy một ai đó đã "dẫn dắt" con họ thành đồng tính/ song tính; hoặc họ tự hỏi có một yếu tố sinh học nào dẫn đến việc đồng tính/ song tính hay không.

Một vài phụ huynh phản ứng lại bằng cách phủ nhận, giận dữ, đau buồn. *"Tại sao điều này lại xảy ra với gia đình tôi?"* Đây là một phản ứng tự nhiên của con người với sự tổn thương, bạn đang cố vượt qua việc mất đi ***hình ảnh*** về đứa con. Bạn có thể nghi ngờ rằng con bạn đã bị một người nào đó dụ dỗ vào đồng tính. Đó là một sự hiểu sai rất phổ biến rằng đồng tính, song tính là "phong trào." Không ai "làm" cho con bạn đồng tính, song tính cả. Con bạn có thể đã có một quãng thời gian dài cảm nhận về sự "khác biệt" – ***không ai hay nhóm người nào "thay đổi" con bạn cả.***

Những phụ huynh khác nghĩ rằng quá trình mang thai hay nuôi dưỡng chính là nguyên nhân làm cho con họ đồng tính. Có một thời gian, các nhà tâm lý học và tâm thần học đã bàn luận về những lý thuyết về việc đồng tính là do quá trình nuôi dưỡng – vai trò của bố lấn át, hay vai trò của mẹ lấn át – hoặc do sự thiếu vắng của cha hoặc mẹ trong gia đình. Những lý thuyết đó đã không còn được chấp nhận bởi những nhà tâm lý và tâm thần học, và một trong những công việc của Trung tâm ICS là xóa bỏ những quan niệm và hiểu lầm đó ra khỏi nhận thức của mọi người.

"Người đồng tính có ở mọi hoàn cảnh gia đình."

Người đồng tính, song tính có ở mọi hoàn cảnh gia đình. Một vài người chịu ảnh hưởng nhiều từ người cha, một số khác chịu ảnh hưởng nhiều từ mẹ. Một vài người là con một, con út, con giữa, con cả. Một số có anh hoặc chị cũng là người đồng tính, song tính, một số khác lại không.

Nhiều bậc phụ huynh tự hỏi không biết có yếu tố về gien, hoóc-môn hay di truyền nào đã tác động tới con mình hay không. Trong những nghiên cứu về đồng tính và gien, không có nghiên cứu nào kết luận được về "nguyên nhân" của đồng tính, song tính, ***cũng như*** dị tính. Chính vì vậy, chúng tôi khuyến khích bạn hãy tự hỏi tại sao phải cố gắng đi tìm nguyên nhân, khi mà đồng tính, song tính đã được chứng minh là một điều hoàn toàn tự nhiên và tích cực thuộc về con người.

Liệu tình thương dành cho con bạn có dựa vào việc tìm ra một lời lý giải hay không? Có bao giờ chúng ta hỏi tại sao chúng ta lại thích người khác giới? Hãy nhớ rằng người đồng tính, song tính hiện diện ở mọi ngõ ngách của cuộc sống, mọi nền văn hóa, tôn giáo, sắc tộc. Vì vậy, tất cả những người đồng tính, song tính, cũng giống như người dị tính, đều rất khác nhau và có những đặc điểm về xu hướng tính dục cũng khác nhau. Mặc dù chúng ta có thể vẫn tò mò, thắc mắc, nhưng việc tìm hiểu nguyên nhân thật ra không quan trọng bằng việc làm thế nào để giúp đỡ và yêu thương con cái hơn.

"Có bao giờ chúng ta hỏi tại sao chúng ta lại thích người khác giới?"

TẠI SAO TÔI KHÔNG THỂ CẢM THẤY THOẢI MÁI VỀ VIỆC NÀY?

Sự e sợ mà bạn đang cảm nhận là sản phẩm của nền văn hóa. Định kiến về đồng tính, song tính lan truyền khắp nơi trong xã hội và rất khó để xóa bỏ ra khỏi ý thức của mọi người. Tới khi nào những định kiến vẫn còn tồn tại, thì bất kì người đồng tính, song tính nào, bất kì bậc cha mẹ nào vẫn còn những băn khoăn và sợ hãi.

Đối với những bậc cha mẹ xem mình đã "tiến bộ" và tin rằng họ không có định kiến với những bạn bè là người đồng tính, song tính của mình, họ vẫn cảm thấy không thoải mái với việc con mình là người đồng tính, song tính. Họ có thể rất thoải mái chấp nhận việc bạn bè hay đồng nghiệp của mình đồng tính, song tính, thậm chí chia sẻ hay giúp đỡ. Nhưng khi biết con mình là người đồng tính, song tính, họ không còn giữ được thái độ như vậy nữa. Những bậc phụ huynh này không chỉ phải đối mặt với nỗi sợ hãi sâu thẳm về đồng tính, song tính, mà còn bị gánh nặng về việc mâu thuẫn giữa ý nghĩ và hành động.

Thực tế, vấn đề thực sự quan trọng là con bạn đang cần gì nhất từ bạn. *Đừng chú tâm vào cảm giác mặc cảm*, điều đó không có ích gì cho cả bạn hay con của bạn cả.

"Tới khi nào những định kiến vẫn còn tồn tại, thì bất kì người đồng tính, song tính nào, bất kì bậc cha mẹ nào cũng sẽ vẫn còn những băn khoăn và sợ hãi."

TÔI CÓ NÊN ĐI TƯ VẤN TÂM LÝ HAY KHÔNG?

Nếu bạn đi tư vấn với hy vọng để thay đổi con bạn, thì điều này là vô nghĩa. Đồng tính không phải là một "bệnh" để có thể "chữa trị" – đồng tính là một sự tồn tại hoàn toàn tự nhiên.

Năm 2022, Bộ Y tế Việt Nam đã ban hành công văn quán triệt các cơ sở khám, chữa bệnh trên toàn quốc "không coi đồng tính, song tính, chuyển giới là một bệnh".

Nhưng cũng có những trường hợp hữu ích nếu người tư vấn có kinh nghiệm trong lĩnh vực gia đình và xu hướng tính dục. Bạn có thể nói chuyện về những cảm giác của bạn và làm sao để vượt qua chúng. Có thể bạn và con bạn cần một người thứ ba để có thể nói chuyện với nhau. Hoặc bạn nhận thấy rằng con bạn đang tự cô lập bản thân và cần sự giúp đỡ.

Người đồng tính thường có những vấn đề với việc tự chấp nhận bản thân và xu hướng tính dục của mình. Trong những trường hợp như vậy, sự từ chối bản thân có thể là một trạng thái cảm xúc nguy hiểm, gây ảnh hưởng đến tâm lý và sức khỏe của người đồng tính.

Trong trường hợp đó, bạn có thể nói chuyện với những bố mẹ khác cũng có con đồng tính. Một nhà tư vấn tâm lý cũng có thể giúp bạn cảm thấy tự tin hơn, và trong một chừng mực nào đó, sự tự chủ có thể là điều mà bạn cần trước tiên. Tuy nhiên cần lưu ý không phải nhà tư vấn tâm lý nào cũng được cập nhật kiến thức và kỹ năng về đồng tính. Nếu cảm thấy ý kiến tư vấn mang tính chủ quan, áp đặt, hãy chủ động ngừng việc tư vấn lại, vì nó có thể gây tác hại hơn là có ích.

Những tài liệu khoa học của các tổ chức chính thống cũng là một nguồn tham khảo thông tin bạn nên tìm hiểu. Ngoài ra các nhân viên, chuyên gia ở những tổ chức này cũng có thể giúp bạn tìm được nguồn thông tin và hỗ trợ phù hợp nhất với gia đình bạn.

"...không phải nhà tư vấn tâm lý nào cũng được cập nhật kiến thức và kỹ năng về đồng tính."

LIỆU CÓ CÁCH NÀO "CHỮA TRỊ" CHO CON TÔI KHÔNG?

Vì đồng tính, song tính không phải là "lựa chọn", nên bạn không thể "làm đổi ý con bạn" được nếu nó là người đồng tính hay song tính; dù ở một số nơi, người ta vẫn hay nói về "cách chữa trị" hay một "phương pháp" nào đó. Thực tế là, những phương pháp trên đều bị các tổ chức y tế uy tín phủ nhận và đã được chứng minh là không có tác dụng, thậm chí tác động tiêu cực làm người đồng tính, song tính trở nên trầm cảm, căng thẳng.

Có một vài điều bạn cần biết:

• Vào năm 1990, *Hiệp hội Tâm lý học Hoa Kì* khẳng định rằng những bằng chứng khoa học đã cho thấy những liệu pháp chữa trị là không có tác dụng và có thể còn gây hại.

• Vào năm 1990, Tổ chức Y tế thế giới (WHO) đã loại đồng tính ra khỏi chương Bệnh rối loạn tâm thần và Hành vi trong Danh sách các bệnh quốc tế (ICD).

• Vào năm 1998, *Hiệp hội Tâm thần học Hoa Kì* phản đối những liệu pháp chữa trị, nhấn mạnh rằng "tâm thần học đã chứng mình rằng ***việc cố gắng tác động để thay đổi xu hướng tính dục con người là vô ích.*** Tuy vậy, những hiểm họa tiềm ẩn của nó thì lại rất lớn, bao gồm trầm cảm, căng thẳng và các hành vi tự hủy hoại bản thân..."

• Vào năm 2012, bác sĩ tâm thần học nổi tiếng Robert Spitzer lên tiếng rút lại nghiên cứu của ông năm 2001 về hiệu quả chữa trị đồng tính thành dị tính và xin lỗi cộng đồng đồng tính. Cùng với sự kiện này, chứng cứ khoa học duy nhất mà những người muốn "chữa trị đồng tính" thường dựa vào, nay đã không còn nữa.

• Tính đến tháng 2/2020, đã có ít nhất 35 quốc gia và vùng lãnh thổ cấm các liệu pháp "chữa trị" đồng tính.

• Năm 2022, Bộ Y tế Việt Nam đã ban hành công văn quán triệt các cơ sở khám, chữa bệnh trên toàn quốc **"không coi đồng tính, song tính, chuyển giới là một bệnh"**.

Chúng tôi tin rằng việc đưa ra những thông tin khoa học đúng đắn và ý kiến của các chuyên gia có uy tín tới mọi người là rất quan trọng. Những thông tin phi khoa học hoặc không được kiểm chứng phải được loại bỏ dần dần cùng với việc xóa bỏ định kiến trong xã hội.

"Năm 2022, Bộ Y tế Việt Nam đã ban hành công văn quán triệt các cơ sở khám, chữa bệnh trên toàn quốc "không coi đồng tính, song tính, chuyển giới là một bệnh".

CON TÔI LIỆU CÓ BỊ CÔ LẬP HAY BỊ ĐỐI XỬ KÌ THỊ KHÔNG?

Tất cả những trường hợp trên đều có thể xảy ra – tuy vậy, thái độ của xã hội đối với người đồng tính , song tính đã bắt đầu thay đổi, và ngày càng thay đổi một cách nhanh chóng theo hướng tích cực. ***Có rất nhiều cách để con bạn được sống trong một môi trường hoàn toàn cởi mở và không bị kì thị.***

Những thay đổi của xã hội cũng có thể từ từ - bạn có thể hình dung như vị thế của phụ nữ trong xã hội trước đây so với bây giờ cũng phải mất một thời gian rất lâu. Trong hành trình đó cũng sẽ có những thời điểm mà khó khăn, sự ngăn cản tăng cao. Chỉ khi nào có càng nhiều những cá nhân và tổ chức đứng lên để vận động vì quyền của người LGBT, thì chừng đó những định kiến về đồng tính, song tính mới bị nhổ rễ trong xã hội.

LÀM SAO ĐỂ HÒA HỢP ĐƯỢC VỚI NIỀM TIN TÔN GIÁO CỦA TÔI?

Một số quan điểm của các tôn giáo hiện nay vẫn còn xem việc yêu người cùng giới là tội lỗi. Tuy vậy, xu hướng chung của các tôn giáo là đã bắt đầu nhìn nhận thẳng thắn vấn đề này. Trong khi có nhiều người vẫn trích dẫn từ trong giáo lý để chống đối lại đồng tính, song tính, thì các tu sĩ tôn giáo khác vẫn ***phản đối việc diễn giải giáo lý ra thành những quan điểm kì thị.*** Dưới đây là vài quan điểm có tính chất tham khảo của hai tôn giáo lớn ở Việt Nam.

Đối với Phật giáo, bản chất của việc yêu người cùng giới không phải là tốt hay xấu mà tốt hay xấu là do tư cách hành xử của chúng ta trong cuộc sống với môi trường chung quanh. Do vậy không có gì phải mặc cảm hay cảm thấy tội lỗi. Với nguyên tắc thương yêu tất cả mọi loài chúng sinh, Phật giáo không chủ trương xét xử, chống đối hay chỉ trích người khác đơn thuần chỉ dựa trên tính chất của người đó, vì điều này được xem như là một sự phê phán thiên vị và không công bằng. Vì thế, xuyên qua những lời giảng dạy của Đức Phật không thấy sự phê phán những người đồng tính, song tính về phương diện đạo đức.

Đức Phật không có điều luật hay lời khuyên nhủ nào về vấn đề kết hôn giữa những người cùng giới tính. Đức Phật nói rằng Ngài chỉ là người hướng đạo, là người dẫn đường cho chúng sinh đến bến bờ giải thoát. Điều này được hiểu là Ngài không có thẩm quyền để bắt buộc người khác phải theo Ngài hay phải làm gì.

"...khi thương yêu người nào, dù cùng giới tính hay khác giới tính đều là có duyên nợ với người đó..."

Theo lý thuyết về nhân quả, khi thương yêu người nào, dù cùng giới tính hay khác giới tính đều là có duyên nợ với người đó. Chính duyên và nợ thúc đẩy chúng ta thương yêu trong hiện tại. Đó là quan hệ nhân quả bình thường.

Đối với Công giáo, sách Giáo lý chung của Giáo hội Công giáo ban hành năm 2005 đã đưa ra cái nhìn về đồng tính luyến ái với một số điểm cơ bản sau:

Xét dưới khía cạnh khách quan, quan hệ đồng tính luyến ái tự nó đi ngược lại với Tình yêu Thiên Chúa. Tuy nhiên, nhìn dưới khía cạnh chủ quan, chỉ Thiên Chúa mới có quyền xét đoán; có tội hay không là tùy lương tâm mỗi người trước mặt Chúa. Hơn nữa, có xu hướng đồng tính luyến ái không phải là một tội, do đó nhìn người đồng tính luyến ái với cái nhìn cảm thông là thái độ nền tảng trong cách cư xử của người Kitô hữu.

Cái nhìn rất tự nhiên của nhiều người Á Đông cũng như Tây phương đối với những người đồng tính, song tính luôn chứa đầy sự khinh thị. Thái độ này không phù hợp với những đòi hỏi của Tin Mừng. Đối với Tin Mừng, người đồng tính luyến ái cũng là tha nhân của mỗi người, do đó họ cần được tôn trọng, đón nhận và nâng đỡ hơn bất cứ ai khác. Qua lời kêu gọi của Bộ Giáo lý Đức tin, người Kitô hữu được mời gọi phải có cách cư xử với những người đồng tính luyến ái: một cách toàn diện, cảm thông, nhìn nhận họ là những con người bình thường.

"Đối với Tin Mừng, người đồng tính luyến ái cũng là tha nhân của mỗi người, do đó họ cần được tôn trọng, đón nhận và nâng đỡ hơn bất cứ ai khác."

CÓ VẤN ĐỀ PHÁP LUẬT NÀO ẢNH HƯỞNG TỚI CON TÔI KHÔNG?

Hiện nay, một số nước châu Phi và các nước Hồi giáo vẫn còn quy định quan hệ đồng giới là phạm pháp. Tuy nhiên tại Việt Nam, đồng tính không bị xem là tội phạm. Điều này có nghĩa là pháp luật không cấm việc hai người cùng giới có quan hệ cả tình cảm lẫn tình dục với nhau, miễn là tự nguyện, đủ tuổi và không có yếu tố mại dâm; tương tự như với hai người khác giới.

Hiện nay, Luật Hôn nhân & Gia đình Việt Nam không công nhận hôn nhân giữa những người cùng giới tính. Tuy nhiên, các cá nhân và tổ chức xã hội hoạt động vì quyền LGBTI+ tại Việt Nam đã và đang tích cực thực hiện các nỗ lực vận động xã hội và vận động chính sách nhằm tạo ra những thay đổi trong luật pháp, hướng đến một tương lai nơi các cặp đôi cùng giới cũng được hưởng các quyền bình đẳng như các cặp đôi khác giới. Trong các lĩnh vực pháp luật khác như nghĩa vụ quân sự, nuôi con nuôi, Việt Nam hiện không có bất kì quy định nào ngăn cản việc thực hiện các quyền dân sự khác của người đồng tính, song tính.

CÒN NHỮNG NGUY CƠ TỪ HIV/AIDS THÌ SAO?

Tất cả mọi người đều đối mặt trực tiếp với những nguy cơ nhiễm HIV/AIDS nếu quan hệ tình dục không an toàn, ***không kể người đó là người đồng tính, dị tính hay song tính.***

Vì vậy mỗi bậc phụ huynh đều nên thận trọng về điều này, nhưng không phải vì con của bạn là người đồng tính, song tính hay không. Bạn nên tìm hiểu để biết chắc con của mình hiểu được những đường lây truyền cơ bản của AIDS và biết cách để tự bảo vệ.

Hiện có rất nhiều những tổ chức, cơ sở tư vấn, khám, xét nghiệm và tư vấn về các vấn đề sức khỏe tình dục nói chung và HIV/AIDS nói riêng. Bạn có thể liên hệ với *các phòng khám và cơ sơ y tế* để có thêm những thông tin cần thiết.

TÔI CŨNG ĐÃ CHẤP NHẬN, NHƯNG TÔI KHÔNG THÍCH VIỆC CỨ ĐI "RÊU RAO" CHO MỌI NGƯỜI BIẾT?

Những người đồng tính, song tính thường bị nói là hay đi "khoe khoang" khi công khai với mọi người về xu hướng tính dục của mình, khi thể hiện tình cảm công khai với người yêu, hoặc khi mang những biểu tượng, vòng tay, áo thun về đồng tính hoặc tham gia các sự kiện cộng đồng.

Trong một thế giới mà tất cả mọi người đều xem đồng tính, song tính là một điều gì đó không tồn tại hoặc xa lạ, thì việc "công khai" là cách duy nhất mà những người đồng tính và song tính có thể làm cho họ được công nhận. "Công khai" thường được xem là một cách tích cực để không trở nên vô hình và cô lập trong xã hội.

Bạn có thể không cảm thấy thoải mái với việc con mình thể hiện tình cảm công khai với người yêu. Sự thật là tất cả mọi người – không phân biệt đồng tính, song tính hay dị tính – đều thường có xu hướng mong muốn bày tỏ tình cảm công khai bởi vì đó là một nhu cầu trong tình yêu và thể hiện sự tôn trọng người yêu của họ.

Có bao giờ bạn cảm thấy việc hai người khác giới bày tỏ tình cảm với nhau là điều không thể chấp nhận được không?

Trong trường hợp thể hiện tình cảm với người yêu, thì đó là một hành động tự nhiên. Còn trong những trường hợp khác như mặc áo thun hay tham gia các sự kiện cộng đồng, đó là một quyết định dựa trên quan điểm và mục tiêu của cá nhân. Vì trong những nền văn hóa vẫn còn phớt lờ hoặc xem thường chuyện đồng tính, song tính thì việc một người nhấn mạnh những hình ảnh như vậy là một hành động để tự khẳng định bản thân. Và khẳng định bản thân cũng là một trong những nhu cầu tự nhiên của con người.

Nếu bạn lo sợ những hành vi như vậy có thể nhận lại phản ứng tiêu cực từ mọi người, hãy nhớ rằng chính con bạn mới là người lo lắng hơn hết. Con bạn sẽ biết mức độ nào là vẫn còn ở trong "vùng an toàn" và đó là quyết định của nó.

CON TÔI CÓ THỂ LẬP GIA ĐÌNH ĐƯỢC KHÔNG?

"...những cặp đồng giới vẫn cùng nhau xây dựng nên những gia đình của họ."

Hiện tại, Luật Hôn nhân & Gia đình Việt Nam không công nhận hôn nhân giữa những người cùng giới tính. Dù vậy, những cặp đôi đồng giới vẫn cùng nhau xây dựng gia đình. Rất nhiều cặp đôi cùng giới tổ chức lễ cưới, tiệc để ra mắt với gia đình, bạn bè.

Tính đến tháng 7 năm 2024, đã có 36 quốc gia và vùng lãnh thổ đã hợp pháp hóa hôn nhân đồng giới. Bên cạnh đó ở nhiều nơi khác, hai người cùng giới có thể đăng ký hợp pháp sống cùng nhau dưới những hình thức có tên gọi khác nhau như: hôn nhân dân sự, quan hệ có đăng ký, quan hệ gia đình... với những quyền lợi tương tự như hôn nhân. 44 quốc gia và vùng lãnh thổ đang áp dụng những hình thức này.

Rất nhiều cặp đôi đồng giới cũng đã nuôi con cái cùng nhau. Vài cặp hoặc cá nhân sử dụng phương pháp thụ tinh nhân tạo để có con. Những cặp khác nhận nuôi con nuôi. Thái độ của xã hội cũng dần trở nên thân thiện hơn với việc các cặp đôi cùng giới nhận con nuôi vì tính nhân văn của nó.

TÔI PHẢI NÓI VỚI GIA ĐÌNH VÀ BẠN BÈ SAO ĐÂY?

Cũng giống như việc "công khai" khó khăn như thế nào đối với người đồng tính, quá trình "công khai" của các bậc phụ huynh cũng tương tự như vậy. Rất nhiều người khi biết con mình là người đồng tính, lập tức tạo ngay một vỏ bọc cho mình. Khi bản thân họ còn đang phải tranh đấu với việc chấp nhận hay không xu hướng tính dục của con mình, thì họ thường lo lắng về việc người khác sẽ biết về việc này. Nhất là khi họ phải đối diện với những câu hỏi như "*Thằng bé đã có bạn gái chưa?*" hay "*Khi nào thì con bé lập gia đình?*"

Nỗi sợ hãi thì thường tồi tệ hơn hiện thực.

Lời khuyên của chúng tôi dành cho bạn cũng tương tự như lời khuyên mà chúng tôi dành cho những người đồng tính, song tính. Hãy học cách thay đổi thái độ bằng việc tìm hiểu từ nhiều khía cạnh: y học, tâm lí, tôn giáo, chính trị. Càng tìm hiểu, bạn sẽ càng có nhiều lý lẽ, bằng chứng để tự tin hơn đối mặt với những câu hỏi và bảo vệ chính mình cũng như con mình. Bạn cũng có thể tìm hiểu về cuộc sống của những người đồng tính, song tính nổi tiếng hoặc bạn quen biết.

Giống như việc tập nói trước đám đông, để tăng tính mạnh dạn và xóa bỏ căng thẳng, bạn cũng nên luyện tập về việc sẽ nói điều này như thế nào. Một bậc phụ huynh chia sẻ cô đã từng đi vào nhà tắm, đóng cửa lại, đứng trước gương và nói rất nhiều lần, "*Con tôi nó là người đồng tính*" sao cho thể hiện rằng cô ấy đang tự hào về điều đó. Để có thể thực sự cảm thấy thoải mái, bạn cần phải chuẩn bị trước.

"Nỗi sợ hãi thì thường tồi tệ hơn hiện thực."

Chỉ tâm sự với những người hiểu bạn. Việc quyết định xem sẽ "công khai" với ai sẽ là một điều quan trọng, vì không phải ai cũng quan tâm và thực sự muốn chia sẻ điều mà bạn nói. Bạn có thể trò chuyện với những phụ huynh có con là người đồng tính, song tính khác khác, họ sẽ là những người hơn ai hết hiểu được vấn đề của bạn.

Bạn có thể nghe những lời phản hồi không tốt từ bạn bè, người thân và đồng nghiệp. Nhưng bạn sẽ thấy rằng những lời nhận xét như vậy sẽ rất ít so với tưởng tượng của bạn.

Một sự giúp đỡ khác mà bạn có thể không ngờ tới, chính là đứa con của bạn. Bản thân nó đã trải qua việc này, vì vậy bạn và con có thể chia sẻ với nhau về việc có nói hay không, và nói như thế nào, với những ai. Hơn nữa, bất cứ người nào mà bạn định nói, cũng nên bàn với con của bạn trước, để cả hai đều có thể chuẩn bị sẵn sàng trước.

"...không phải ai cũng quan tâm và thực sự muốn chia sẻ điều mà bạn nói. "

HÀNG XÓM HỌ SẼ NÓI GÌ ĐÂY?

Đây là một lo lắng rất thực tế, đặc biệt với những gia đình có truyền thống kết thân với làng xóm và cộng đồng dân cư trong khu vực.

Nên nhớ rằng người đồng tính, song tính đến từ mọi gia đình, mọi nơi trên thế giới, từ mọi nền văn hóa, tôn giáo, dân tộc, nghề nghiệp.

Một phụ huynh từng chia sẻ, "Tôi cứ nghĩ rằng chắc tôi là phụ huynh duy nhất trong cả cái thành phố này có con gái là người đồng tính. Khi tôi bắt đầu nói về vấn đề này, nhiều phụ huynh khác bắt đầu tìm tới tôi. Và bây giờ cứ mỗi lần nghe ai đó nói là *"Chị ơi em có chuyện này muốn nói với chị"* là tôi hiểu ngay người đó đang cần gì rồi."

Thông thường đó là suy nghĩ của rất nhiều bậc phụ huynh *"Chắc mình là người duy nhất"* nhưng sự thực không phải vậy. Ngoài ra, việc hàng xóm có nói gì đi nữa cũng không quan trọng bằng việc bản thân bạn cảm thấy thực sự thoải mái hay không, chính bạn mới là người quyết định bạn sẽ đối xử với con của mình như thế nào.

LÀM SAO ĐỂ HỖ TRỢ CON TÔI?

Khi đã cầm quyển cẩm nang này và đọc tới đây, là bạn đã bước một bước đi đầu tiên để hỗ trợ cho con của mình – ít nhất nó thể hiện rằng bạn đã chịu tiếp thu kiến thức mới.

Hỗ trợ con cái nên là một quá trình tự nhiên và bình thường: **nói chuyện, lắng nghe và học hỏi lẫn nhau.**

Mỗi đứa con thường có những đặc điểm khác nhau. Bạn là người hiểu rõ nhất con bạn đang muốn gì nhất để có thể giao tiếp tốt nhất với con về vấn đề này.

Bạn có thể hỗ trợ con cái bằng cách tự mình tìm hiểu về đồng tính, song tính, và giúp đưa vấn đề này ra để đòi hỏi sự công nhận của xã hội. Càng che giấu, thì những định kiến và kì thị càng có cơ hội tồn tại.

"...nói chuyện, lắng nghe và học hỏi lẫn nhau."

TẠM KẾT

Một nhà tâm thần học đã nói: ***"Hầu hết các cha mẹ khi bắt đầu hiểu về xu hướng tính dục của con mình, họ cảm thấy như có một thế giới mới mở ra trước mắt họ."***

Đầu tiên, hãy bắt đầu làm quen với những điều mà trước nay bạn chưa biết về con mình. Nó là một phần trong cuộc đời của con bạn. Khi đó cha mẹ và con cái sẽ trở nên gần gũi hơn. Và khi tiếp xúc nhiều với cộng đồng người đồng tính, song tính, bạn sẽ thấy họ cũng đơn giản giống như bất kì cộng đồng người nào khác mà thôi.

NHÀ XUẤT BẢN GIAO THÔNG VẬN TẢI

Số 8 Tăng Bạt Hổ, Phường Phạm Đình Hổ, Quận Hai Bà Trưng, TP. Hà Nội

ĐT: 024.39423346 – 39424620 * Fax: 024.38224784

Website: www.nxbgtvt.vn * Email: nxbgtvt@fpt.vn

CHI NHÁNH NHÀ XUẤT BẢN GIAO THÔNG VẬN TẢI

180/45/38 Nguyễn Hữu Cảnh, Phường 22, Quận Bình Thạnh,TP. Hồ Chí Minh

CHỊU TRÁCH NHIỆM XUẤT BẢN, NỘI DUNG

Giám đốc, Tổng biên tập: NGUYỄN MINH NHẬT

Biên tập: Trần Anh Thu

Thiết kế & trình bày: Nguyễn Trung Tú

ĐỐI TÁC LIÊN KẾT: CÔNG TY TNHH TƯ VẤN VÀ ĐÀO TẠO ICS

ĐỊA CHỈ: 40/28 Phạm Viết Chánh, Phường 19, Quận Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh

---

In: 500 cuốn, khổ:14 x 21 cm, tại CÔNG TY TNHH MTV DỊCH VỤ XUÂN THỦY.

Địa chỉ: 213 Nguyễn Văn Cừ, Phường 4, Quận 5, Thành phố. Hồ Chí Minh.

Số xác nhận đăng ký xuất bản: **3730-2024/CXBIPH/2-82/GTVT**

Mã số sách tiêu chuẩn quốc tế - ISBN: **978-604-76-3018-9**

Quyết định xuất bản: Số 59 LK/QĐ-XBGT ngày 16 tháng 10 năm 2024

In xong nộp lưu chiểu năm 2024.

Cẩm nang này có thể được tải về miễn phí tại:

www.thuvien.lgbt

hoặc liên hệ trực tiếp theo thông tin dưới đây:

TRUNG TÂM ICS

TĂNG QUYỀN CỦA CỘNG ĐỒNG LGBTI+ VÌ TỰ HÀO VÀ BÌNH ĐẲNG

info@ics.org.vn

www.facebook.com/icsvn

www.youtube.com/icsvietnam

ICS

NHỮNG ĐỨA CON CỦA CHÚNG TA

ISBN: 978-604-76-3018-9

Sách không bán